III

(Prípravné akty)

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 5. júla 2023

k zmenám rámca Únie pre krízové riadenie a ochranu vkladov

(CON/2023/19)

(2023/C 307/04)

Úvod a právny základ

Európska komisia prijala 18. apríla 2023 návrhy 1. nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 806/2014, pokiaľ ide o opatrenia včasnej intervencie, podmienky pre riešenie krízových situácií a financovanie opatrení na riešenie krízových situácií ([1]) (ďalej len „navrhované zmeny nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií“); 2. smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o opatrenia včasnej intervencie, podmienky pre riešenie krízovej situácie a financovanie opatrení na riešenie krízovej situácie ([2]) (ďalej len „navrhované zmeny smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk“); 3. smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2014/49/EÚ, pokiaľ ide o rozsah ochrany vkladov, využívanie finančných prostriedkov systémov ochrany vkladov, cezhraničnú spoluprácu a transparentnosť ([3]) (ďalej len „navrhované zmeny smernice o systémoch ochrany vkladov“); a 4. smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 806/2014, pokiaľ ide o určité aspekty minimálnej požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky ([4]) (ďalej len „navrhované zmeny týkajúce sa reťazového prístupu“). Navrhované zmeny nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, navrhované zmeny smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, navrhované zmeny smernice o systémoch ochrany vkladov a navrhované zmeny týkajúce sa reťazového prístupu sa ďalej spoločne označujú ako „navrhovaný legislatívny balík“.

Komisia navrhla, aby sa s ECB konzultovali navrhované zmeny nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, navrhované zmeny smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk a navrhované zmeny smernice o systémoch ochrany vkladov. ECB prijala 23. júna 2023 žiadosť Rady Európskej únie a 3. júla 2023 žiadosť Európskeho parlamentu o stanovisko k navrhovaným zmenám týkajúcim sa reťazového prístupu.

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článkoch 127 ods. 4 a 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keďže navrhovaný legislatívny balík obsahuje ustanovenia, ktoré majú vplyv na: 1. úlohu Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB) prispievať k hladkému uskutočňovaniu politík prijatých príslušnými orgánmi, ktoré sa týkajú obozretného dohľadu nad úverovými inštitúciami a stability finančného systému podľa článku 127 ods. 5 zmluvy, a 2. úlohy, ktoré sa týkajú obozretného dohľadu nad úverovými inštitúciami a ktorými je ECB poverená v súlade s článkom 127 ods. 6 zmluvy. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

([1]) COM(2023) 226 final.
([2]) COM(2023) 227 final.
([3]) COM(2023) 228 final.
([4]) COM(2023) 229 final.

Všeobecné pripomienky

1. *Potrebná aktualizácia rámca Únie pre krízové riadenie a ochranu vkladov*

1.1. ECB veľmi víta navrhovaný legislatívny balík Európskej komisie, ktorého cieľom je dosiahnuť zlepšenia vo všetkých rôznych fázach rámca Únie pre krízové riadenie a ochranu vkladov ([5]). Dobre fungujúci rámec Únie pre krízové riadenie a ochranu vkladov je nevyhnutný na riešenie možných alebo skutočných zlyhaní úverových inštitúcií všetkých veľkostí v rámci členských štátov a medzi nimi. Súčasný rámec pre krízové riadenie a ochranu vkladov, ktorý bol zavedený v reakcii na celosvetovú finančnú krízu v roku 2008, sa uplatňuje už niekoľko rokov a zo skúseností vyplýva, že reformy vykonané v poslednom desaťročí výrazne posilnili účinnosť tohto rámca. Toto preskúmanie je významnou príležitosťou na ďalšie posilnenie rámca pre krízové riadenie a ochranu vkladov vzhľadom na skúsenosti získané v prvých rokoch jeho uplatňovania.

1.2. Cieľom navrhovaného legislatívneho balíka je zvýšiť odolnosť európskych finančných trhov v krízových situáciách. Ďalej harmonizuje platné pravidlá krízového riadenia v celej Únii, čím sa znižuje zložitosť cezhraničného krízového riadenia. Rozširuje sa ním aj rozsah súboru nástrojov krízového riadenia, ktorý je k dispozícii na riešenie krízových situácií, najmä v súvislosti so zlyhaniami menších a stredných úverových inštitúcií, a jeho cieľom je zlepšiť účinnosť tohto súboru nástrojov.

1.3. ECB víta zlepšenia režimu včasnej intervencie, ako aj nové ustanovenia o spolupráci a výmene informácií medzi orgánmi dohľadu a orgánmi pre riešenie krízových situácií, ktorých cieľom je ďalej posilniť proces krízového riadenia. V rámci tohto režimu bude dôležité zachovať jasné rozdelenie zodpovedností medzi orgánmi dohľadu a orgánmi pre riešenie krízových situácií.

1.4. ECB tiež víta navrhované rozšírenie rozsahu riešenia krízových situácií ([6]), keďže sa tým harmonizovaným spôsobom zlepší účinné riadenie zlyhaní menších a stredných úverových inštitúcií v členských štátoch ([7]). Zároveň je nevyhnutné, aby tento širší rozsah riešenia krízových situácií sprevádzalo primerané financovanie riešenia krízových situácií pre tieto menšie a stredné úverové inštitúcie. Bez lepšieho prístupu k financovaniu hrozí, že rozšírenie rozsahu riešenia krízových situácií nebude možné realizovať v praxi. ECB preto plne podporuje to, že navrhovaný legislatívny balík, vychádzajúc zo zásady, že straty by v prípade zlyhania úverovej inštitúcie mali znášať predovšetkým akcionári a veritelia, stanovuje tiež silnejšiu úlohu systémov ochrany vkladov pri riešení krízových situácií, a to za predpokladu, že sa dodržia určité záruky. Je dôležité, aby k plneniu takejto úlohy prispieval harmonizovaný test najnižších nákladov a jednoúrovňové prednostné postavenie vkladateľov.

1.5. V dôsledku navrhovaného legislatívneho balíka bude prístup k mechanizmom financovania riešenia krízových situácií v určitých scenároch jednoduchší. V prípade systémových kríz, keď viaceré úverové inštitúcie súčasne čelia problémom, alebo keď hrozí, že záchrana určitej kategórie veriteľov pomocou vnútorných zdrojov vážne naruší finančnú stabilitu, by však bolo prospešné umožniť mimoriadny prístup k mechanizmom financovania riešenia krízových situácií s cieľom chrániť verejný záujem a zabrániť systémovým dôsledkom. S cieľom riešiť takéto výnimočné situácie by ECB podporila zavedenie výnimky z dôvodu finančnej stability, ktorá by za výnimočných okolností umožňovala prístup k mechanizmom financovania riešenia krízových situácií pred absorpciou strát vo výške 8 % celkových záväzkov a vlastných zdrojov, avšak pod podmienkou silných záruk.

([5]) Pozri stanovisko Európskej centrálnej banky CON/2017/6 z 8. marca 2017 k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o poradie nezabezpečených dlhových nástrojov v hierarchii konkurzného konania (Ú. v. EÚ C 132, 26.4.2017, s. 1) a stanovisko Európskej centrálnej banky CON/2017/47 z 8. novembra 2017 k úpravám rámca Únie pre krízové riadenie (Ú. v. EÚ C 34, 31.1.2018, s. 17). Všetky stanoviská ECB sú dostupné na webových stránkach EUR-Lex. Pozri tiež dokument „ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework" dostupný na webovom sídle ECB www.ecb.europa.eu.

([6]) Pozri dôvodovú správu k navrhovaným zmenám nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, s. 5 a 10.

([7]) Pozri dokument „ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework", s. 1.

1.6. Bez ohľadu na rozšírenie rozsahu riešenia krízových situácií bude u niektorých úverových inštitúcií naďalej prebiehať likvidácia v rámci vnútroštátnych likvidačných alebo konkurzných konaní. V takýchto prípadoch je dôležité zabezpečiť plynulý a včasný proces, aby sa zabránilo tzv. situácii neistoty ([8]) po negatívnom posúdení verejného záujmu.

1.7. Cieľom navrhovaného legislatívneho balíka je tiež harmonizovať a posilniť, napr. prostredníctvom jednoúrovňového prednostného postavenia vkladateľov, schopnosť systémov ochrany vkladov zasahovať preventívnymi a alternatívnymi opatreniami. ECB by však podporila ďalšiu harmonizáciu týchto opatrení. ECB by okrem toho ocenila výslovnú požiadavku na oddelenie finančných prostriedkov schémy inštitucionálneho zabezpečenia a finančných prostriedkov systémov ochrany vkladov v ustanoveniach smernice o systémoch ochrany vkladov. Tým by sa zabezpečilo najmä to, aby sa osobitné funkcie schémy inštitucionálneho zabezpečenia mohli naďalej vykonávať s pomocou týchto vyhradených finančných prostriedkov schémy inštitucionálneho zabezpečenia.

1.8. ECB považuje za potrebné zlepšiť súčasné pravidlá upravujúce prevod príspevkov zo systému ochrany vkladov v prípadoch, keď sa úverové inštitúcie pridružia k inému systému ochrany vkladov v rámci Únie, keďže tieto pravidlá by inak mohli brániť integrovanejšiemu jednotnému trhu s bankovými službami v Únii. V tejto súvislosti ECB podporuje poverenie Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) vypracovaním metodiky výpočtu výšky príspevkov, ktoré sa majú previesť, aby sa zabezpečilo zosúladenie s prevádzanými rizikami.

1.9. ECB dôrazne podporuje rýchle dokončenie legislatívneho procesu v súlade s cieľom ukončiť diskusie počas súčasného legislatívneho obdobia ([9]). Navrhovaný legislatívny balík vytvára správnu rovnováhu medzi kľúčovými cieľmi, ktorými sú ochrana daňovníkov a vkladateľov na jednej strane a zachovanie finančnej stability na strane druhej. Tvorí ucelený balík, o ktorom sa musí diskutovať komplexne, keďže jeho kľúčové prvky budú fungovať zamýšľaným spôsobom, len ak sa zavedú súčasne.

2. *Dobudovanie bankovej únie*

2.1. Okrem navrhovaného legislatívneho balíka, ktorý predstavuje rozhodujúci krok smerom k posilneniu bankovej únie, budú nevyhnutné ďalšie iniciatívy na dobudovanie bankovej únie v nadchádzajúcich rokoch.

2.2. Po prvé, európsky systém ochrany vkladov (European deposit insurance scheme – EDIS) je nevyhnutným tretím pilierom na dobudovanie bankovej únie ([10]) a ďalej by posilnil odolnosť bankového sektora Únie. Kľúčovou prioritou zostáva zavedenie systému EDIS s úplným zdieľaním rizík vrátane úplného krytia potrieb likvidity a strát ([11]). Spoločný systém by zabezpečil, aby úroveň dôvery v bezpečnosť bankových vkladov bola vo všetkých členských štátoch rovnaká ([12]), čím by sa znížilo riziko masívneho vyberania vkladov z bánk a zabezpečila sa finančná stabilita. Zachovanie ochrany vkladateľov na vnútroštátnej úrovni udržiava prepojenie medzi úverovou inštitúciou a jej štátom. To bráni vytvoreniu rovnakých podmienok, oslabuje finančnú stabilitu a znamená, že jeden z hlavných cieľov bankovej únie sa nedosiahol. Zriadenie systému EDIS by mohlo umožniť aj ďalšie zlepšenia rámca pre krízové riadenie a cezhraničnej integrácie v bankovej únii. ECB víta výzvu Komisie na obnovenie úsilia o dosiahnutie politickej dohody o systéme EDIS ([13]) a vyzýva zákonodarcov Únie, aby v tejto súvislosti dosiahli pokrok.

2.3. Po druhé, prioritne je potrebné zabezpečiť úplnú funkčnosť Európskeho mechanizmu pre stabilitu vo funkcii zabezpečovacieho mechanizmu pre jednotný fond na riešenie krízových situácií.

([8]) Pozri dôvodovú správu k navrhovaným zmenám smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, s. 19.

([9]) Pozri vyhlásenie Euroskupiny o budúcnosti bankovej únie zo 16. júna 2022, ktoré je dostupné na webovom sídle Rady Európskej únie www.consilium.europa.eu.

([10]) Pozri odsek 1.1 stanoviska Európskej centrálnej banky CON/2016/26 z 20. apríla 2016 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 806/2014 s cieľom vytvoriť európsky systém ochrany vkladov (Ú. v. EÚ C 252, 12.7.2016, s. 1).

([11]) Pozri dokument „ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework", s. 1 – 4 a 14 – 15.

([12]) Pozri odsek 1.1 stanoviska CON/2016/26.

([13]) Pozri oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o preskúmaní rámca pre krízové riadenie a ochranu vkladov s cieľom podporiť dobudovanie bankovej únie [COM(2023) 225 final].

2.4. Po tretie, pre úspešné riešenie krízových situácií je nevyhnutný prístup k likvidite, čo dokazujú aj nedávne krízové udalosti. Bankovej únii v súčasnosti stále chýba rámec pre likviditu pri riešení krízových situácií. Takýto rámec by sa mal vytvoriť v súlade so základnými zásadami Rady pre finančnú stabilitu a s medzinárodnými osvedčenými postupmi.

Konkrétne pripomienky

3. *Opatrenia včasnej intervencie prijaté orgánom dohľadu*

3.1. ECB víta návrhy Komisie týkajúce sa rámca pre včasné intervencie, ktoré vychádzajú z predchádzajúcich odporúčaní ECB ([14]). Navrhovaný legislatívny balík je dôležitý na riešenie súčasných výziev pri uplatňovaní tohto rámca. Poskytnutím priameho právneho základu pre výkon právomoci ECB na včasnú intervenciu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 806/2014 ([15]) (ďalej len „nariadenie o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií“) ([16]) sa znižuje riziko vyplývajúce z potenciálne odlišných transpozícií smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ ([17]) (ďalej len „smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk“) do vnútroštátneho práva. Navrhovaným legislatívnym balíkom sa takisto odstraňuje prekrývanie medzi opatreniami včasnej intervencie a opatreniami dohľadu, čím sa posilňuje ich praktické uplatňovanie ([18]). Okrem týchto zmien ECB podporuje aj zosúladenie podmienok pre prijatie opatrení včasnej intervencie s podmienkami pre prijatie opatrení dohľadu zo strany ECB. Tým by sa rozšírila možnosť, aby orgán dohľadu urýchlene zasiahol prijatím opatrení včasnej intervencie na riešenie zistených nedostatkov, a to aj v prípade, že ešte nedošlo k porušeniu alebo pravdepodobnému porušeniu prudenciálnych požiadaviek. ECB odporúča vypustiť odkaz na rýchle a výrazné zhoršenie finančnej situácie subjektu ako podmienky na prijatie opatrenia včasnej intervencie. Takýto odkaz by mohol ohroziť schopnosť orgánu dohľadu riadne a včas riešiť zhoršenie situácie subjektu, napríklad ak takéto zhoršenie nie je rýchle, avšak je výrazné, alebo ak takéto zhoršenie súvisí s otázkami riadenia, vnútornými kontrolami a inými nefinančnými parametrami.

3.2. ECB tiež víta návrh zahrnúť právomoc prijať všetky opatrenia včasnej intervencie do jedného ustanovenia ([19]), pričom sa na ne budú vzťahovať tie isté podmienky bez zavedenia eskalačnej stupnice. To by umožnilo rýchle prijatie najvhodnejších opatrení včasnej intervencie pri zohľadnení osobitných okolností jednotlivých situácií.

3.3. Cieľom navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií je splnomocniť ECB prijímať opatrenia včasnej intervencie na základe porušenia alebo pravdepodobného porušenia minimálnych požiadaviek na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (ďalej len „MREL“) ([20]), a to aj v prípade, že takéto porušenie nie je v rozpore s prudenciálnymi požiadavkami. Cieľom MREL je uľahčiť vykonávanie stratégie riadneho riešenia krízových situácií úverovej inštitúcie, ktorá už nie je životaschopná. V porovnaní s prudenciálnymi požiadavkami, ktorých cieľom je zaistiť bezpečnosť a zdravie úverových inštitúcií, teda slúžia na odlišný účel. Z toho vyplýva, že orgány pre riešenie krízových situácií majú najlepšie predpoklady, ako aj zákonnú právomoc na monitorovanie dodržiavania cieľov MREL a na iniciovanie nápravných opatrení, ktoré s nimi súvisia. Právomoc riešiť porušenia MREL by preto vo všetkých prípadoch, keď sa porušenia MREL súčasne nekvalifikujú ako porušenia požiadaviek na vlastné zdroje, mali mať naďalej výlučne orgány pre riešenie krízových situácií. Tým by sa zabránilo duplicite úloh a nejasných zodpovedností medzi orgánmi prudenciálneho dohľadu a orgánmi pre riešenie krízových situácií.

([14]) Pozri odsek 4 stanoviska CON/2017/47 a dokument „ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework“, s. 2 a 5 – 6.

([15]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 806/2014 z 15. júla 2014, ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá a jednotný postup riešenia krízových situácií úverových inštitúcií a určitých investičných spoločností v rámci jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií a jednotného fondu na riešenie krízových situácií a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 (Ú. v. EÚ L 225, 30.7.2014, s. 1).

([16]) Pozri článok 1 bod 15 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa mení článok 13 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([17]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

([18]) Pozri článok 1 bod 15 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa mení článok 13 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([19]) Pozri článok 1 bod 15 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa mení článok 13 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([20]) Pozri článok 1 bod 15 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa mení článok 13 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

3.4. Hoci opatrenia v oblasti dohľadu môžu skutočne účinne riešiť niektoré štrukturálne otázky týkajúce sa životaschopnosti, môže sa ukázať, že sú nedostatočné v prípadoch týkajúcich sa úverových inštitúcií so slabými obchodnými modelmi, ktoré čelia dlhotrvajúcim ťažkostiam a sústavnému úbytku kapitálu. Pokiaľ takéto úverové inštitúcie nespĺňajú podmienky na to, aby sa považovali za inštitúcie, ktoré zlyhávajú alebo pravdepodobne zlyhajú, súčasný súbor nástrojov nemusí poskytnúť príslušnému orgánu dostatočné nástroje na podnietenie týchto úverových inštitúcií k prijatiu primeraných opatrení na riešenie týchto rizík. Nedávne skúsenosti ukazujú, že postupná dobrovoľná likvidácia sprevádzaná primeranou podporou kapitálu a likvidity by za osobitných podmienok mohla byť nákladovo efektívnym riešením, aby úverové inštitúcie so slabým obchodným modelom mohli opustiť trh, čím by zabránili dlhotrvajúcemu poklesu vrátane ďalších strát a úbytku kapitálu v priebehu niekoľkých rokov, ktorý by vyvrcholil zlyhaním úverovej inštitúcie. Vzhľadom na uvedené súvislosti ECB podporuje začlenenie výslovného ustanovenia, ktorým sa príslušné orgány v kontexte včasnej intervencie splnomocňujú požiadať o predloženie plánu, ktorý sa má vykonať v prípade uskutočnenia scenára dobrovoľnej likvidácie. Príslušný orgán môže od inštitúcie požadovať, aby do plánu zahrnula ďalšie prvky. Príprava takéhoto plánu by zvýšila informovanosť inštitúcie o dostupných strategických možnostiach a súvisiacich nákladoch. Konečné rozhodnutie o vykonávaní plánu by sa v každom prípade ponechalo na predmetnú inštitúciu a jej akcionárov.

4. *Príprava na riešenie krízovej situácie*

4.1. ECB plne podporuje návrhy na ďalšie posilnenie spolupráce a výmeny informácií medzi ECB a Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií v kontexte príprav na riešenie krízových situácií ([21]). Hoci spolupráca a výmena informácií medzi ECB vo funkcii dohľadu a Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií je komplexná už na základe dvojstranného memoranda o porozumení ([22]), ECB víta návrhy na stanovenie tejto užšej spolupráce priamo v právnych predpisoch.

4.2. ECB vychádza z toho, že cieľom navrhovanej právomoci ECB získať informácie týkajúce sa riešenia krízových situácií, napríklad prostredníctvom kontrol na mieste, a poskytovať ich Jednotnej rade pre riešenie krízových situácií ([23]), je nahradiť súčasnú právomoc včasnej intervencie stanovenú v smernici o ozdravení a riešení krízových situácií bánk ([24]). ECB však navrhuje niekoľko menších úprav príslušných ustanovení, v ktorých sa takáto právomoc podrobne opisuje, a zavedenie vysvetľujúceho bodu odôvodnenia, v ktorom sa objasňuje potreba individuálne posúdiť, ako tieto informácie zbierať.

4.3. Okrem toho pojem „vykonanie (činnosť) dohľadu“ nie je v navrhovanom legislatívnom balíku vymedzený, čo sťažuje vymedzenie rozsahu pôsobnosti navrhovanej povinnosti ECB informovať Jednotnú radu pre riešenie krízových situácií o takomto „vykonaní (činnosti) dohľadu“ ([25]). ECB môže namiesto toho informovať Jednotnú radu pre riešenie krízových situácií o všetkých príslušných posúdeniach v oblasti dohľadu uskutočnených ECB, ktoré poskytuje svojim rozhodovacím orgánom.

5. *Preventívna rekapitalizácia a štátna podpora likvidity*

5.1. ECB opätovne zdôrazňuje, že preventívna rekapitalizácia predstavuje užitočný nástroj pre mimoriadne okolnosti v rámci súčasného rámca pre krízové riadenie, ktorý by sa mal zachovať ([26]). Ide o jednu z mála výnimiek zo všeobecného pravidla, že poskytnutie mimoriadnej verejnej finančnej podpory úverovej inštitúcii vedie k tomu, že sa považuje za úverovú inštitúciu, ktorá zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá. Na preventívnu rekapitalizáciu sa vzťahujú prísne podmienky, ktoré boli v minulosti splnené len v obmedzenom počte prípadov. Obmedzené využívanie nástroja naznačuje, že súčasná podmienenosť je primeraná. Príslušné orgány musia byť skutočne schopné v plnej miere zohľadniť osobitné okolnosti každého prípadu.

([21]) Pozri odôvodnenie 14 a článok 1 bod 16 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa vkladá nový článok 13c do nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([22]) Memorandum o porozumení medzi Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií a Európskou centrálnou bankou v súvislosti so spoluprácou a výmenou informácií, dostupné na webovom sídle EUR-Lex.

([23]) Pozri článok 1 bod 16 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa vkladá nový článok 13c do nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([24]) Pozri článok 27 ods. 1 písm. h) smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([25]) Pozri článok 1 bod 16 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa vkladá nový článok 13c ods. 1 písm. b) do nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([26]) Pozri dokument „ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework“, s. 2 a 6 – 7.

5.2. ECB vo všeobecnosti víta objasnenia uvedené v navrhovaných zmenách nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ako aj návrhy na zachovanie existujúceho súboru nástrojov na identifikovanie vzniknutých strát (t. j. žiadne povinné preskúmanie kvality aktív, keďže by mohli byť vhodné aj iné nástroje, ako sú kontroly na mieste), keďže preventívne rekapitalizácie sa zvyčajne musia vykonať rýchlo, aby boli účinné ([27]).

5.3. Podmienky preventívnej rekapitalizácie by zároveň nemali obmedzovať schopnosť príslušných orgánov zohľadniť osobitné okolnosti každého prípadu. V tejto súvislosti by novonavrhované vymedzenie pojmu „platobná schopnosť“ ([28]) nútilo príslušný orgán dospieť k záveru, že subjekt nie je solventný na tento konkrétny účel preventívnej rekapitalizácie, a to aj na základe čisto technických alebo predvídateľne dočasných porušení kapitálových požiadaviek, čo môže neodôvodnene ďalej obmedziť preventívne rekapitalizácie, ako aj štátnu podporu likvidity. ECB preto odporúča upresniť nové vymedzenie pojmu tak, aby sa subjekt mohol naďalej posudzovať ako solventný aj v prípadoch porušenia alebo pravdepodobného porušenia kapitálových požiadaviek, ak sa tieto porušenia považujú za dočasné vzhľadom na osobitné okolnosti prípadu.

5.4. ECB uznáva opodstatnenosť požiadavky na vypracovanie stratégie ukončenia podporného opatrenia ([29]). Stanovenie pevného harmonogramu bez možnosti jeho predĺženia však vytvára riziko kaskádového efektu, pretože trhy môžu predvídať termín ukončenia opatrení a to môže mať nepriaznivé dôsledky na trhové podmienky na úkor verejných príjmov. Okrem toho by malo byť možné zohľadniť neočakávaný vývoj na trhu. ECB okrem toho nepovažuje za potrebné schvaľovať stratégiu ukončenia opatrení z hľadiska dohľadu nad rámec schválenia Komisiou, ktoré sa už vyžaduje v rámci všeobecného postupu štátnej pomoci. S cieľom umožniť účinnú reakciu v prípade neočakávaných okolností by sa malo odstrániť automatické prepojenie medzi akýmikoľvek oneskoreniami týkajúcimi sa vykonávania stratégie ukončenia opatrení a posúdením zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania. Napokon, obmedzenie hodnoty nástrojov vlastného kapitálu Tier 1 získaných prostredníctvom preventívnej rekapitalizácie na 2 % celkovej hodnoty rizikovej expozície môže takisto neprimerane obmedziť využívanie dostupných riešení. Môže napríklad viesť k nežiadúcim kaskádovým efektom a prinášať riziko, že rekapitalizačné opatrenie môže byť nedostatočné a nemusí dokázať obnoviť dôveru trhu.

6. *Intervencie zo systémov ochrany vkladov*

6.1. Ukázalo sa, že preventívne opatrenia systému ochrany vkladov sú užitočný nástroj na predchádzanie krízam. V rámci navrhovaného legislatívneho balíka by členským štátom naďalej zostala možnosť povoliť, aby systémy ochrany vkladov financovali preventívne intervencie ([30]). Vzhľadom na potenciálne prínosy týchto nástrojov ECB vyzýva zákonodarcov Únie, aby v rámci harmonizovaného rámca pre ochranu vkladov sprístupnili preventívne opatrenia systému ochrany vkladov v celej Únii. ECB však uznáva, že budovanie potrebných kapacít na preventívne opatrenia môže systémom ochrany vkladov určitý čas trvať, a domnieva sa, že preto môže byť vhodné prechodné obdobie. Ďalšia harmonizácia je nevyhnutná, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky v celej Únii, primerané záruky a lepšie vybavený súbor nástrojov, čím sa zabezpečí súlad s celkovými cieľmi rámca pre krízové riadenie a ochranu vkladov.

6.2. ECB víta navrhované objasnenia nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií ([31]) a smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk ([32]) o tom, že intervencie zo systému ochrany vkladov uskutočnené v súlade s pravidlami smernice o systémoch ochrany vkladov ([33]) týkajúcimi sa preventívnych opatrení nevedú k posúdeniu zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania. Príslušné orgány tak získajú väčší prehľad a istotu. ECB však má určité výhrady týkajúce sa podmienky, podľa ktorej by príslušný orgán musel stanoviť, že intervencia zo systému ochrany vkladov je potrebná na zachovanie finančného zdravia a dlhodobej životaschopnosti dotknutej

([27]) Pozri článok 1 bod 20 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa vkladá nový článok 18a ods. 2 do nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([28]) Pozri článok 1 bod 20 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa vkladá nový článok 18a do nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, a článok 1 bod 19 navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa vkladá nový článok 32c do smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([29]) Pozri článok 1 bod 20 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa vkladá nový článok 18a ods. 2 písm. b) do nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([30]) Pozri článok 1 bod 12 navrhovaných zmien smernice o systémoch ochrany vkladov, ktorým sa mení článok 11 smernice o systémoch ochrany vkladov.

([31]) Pozri článok 1 bod 19 písm. b) navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa mení článok 18 ods. 4 písm. d) nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([32]) Pozri článok 1 bod 17 písm. b) navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa mení článok 32 ods. 4 písm. d) smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([33]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 149).

úverovej inštitúcie, aby preventívna intervencia neviedla k posúdeniu zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania ([34]). ECB preto odporúča vypustiť tento odkaz v navrhovaných zmenách nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií a smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

6.3. ECB tiež víta harmonizáciu testu najnižších nákladov, ktorý sa uskutočňuje pred použitím finančných prostriedkov systému ochrany vkladov alebo pri zvažovaní uplatnenia preventívneho opatrenia systému ochrany vkladov ([35]). Vo všetkých prípadoch využívania systému ochrany vkladov pomôže harmonizovaný rámec testov najnižších nákladov vytvoriť rovnaké podmienky a zabezpečiť súlad medzi členskými štátmi. Pokiaľ ide o osobitný prípad preventívnych opatrení, v navrhovaných zmenách smernice o systémoch ochrany vkladov sa konštatuje, že predpovedanie spätne vymožených náhrad v prípade likvidácie je náročné, keďže preventívne opatrenia by sa mali prijať dlho pred akoukoľvek predvídateľnou likvidáciou ([36]). V navrhovaných zmenách smernice o systémoch ochrany vkladov sa preto navrhuje pri vykonávaní testu najnižších nákladov na preventívne opatrenie uplatniť na odhadovanú mieru návratnosti finančných prostriedkov koeficient vo výške 85 %, čím sa uvoľní dodatočné financovanie zo systému ochrany vkladov. Uplatnením takéhoto koeficientu rovnomerne na preventívne a alternatívne opatrenia, ako aj príspevky zo systému ochrany vkladov na riešenie krízovej situácie by sa ešte viac vyrovnali podmienky a pomohlo by to uľahčiť tieto intervencie zo systému ochrany vkladov vo viacerých scenároch. No keďže situácie inštitúcií, na ktoré sa preventívne opatrenia vzťahujú, môžu byť veľmi rôznorodé, pokiaľ ide o ich súvahy a stupeň zhoršenia ich situácie, koeficient nemusí primerane riešiť osobitosti preventívnych opatrení. Túto otázku môže účinnejšie riešiť orgán EBA v rámci svojho návrhu regulačných technických predpisov ([37]).

6.4. V navrhovaných zmenách smernice o systémoch ochrany vkladov sa stanovuje, že úverové inštitúcie, ktoré žiadajú systém ochrany vkladov o financovanie preventívnych opatrení majú predložiť príslušnému orgánu na konzultáciu poznámku s opatreniami, ktoré sa uvedené úverové inštitúcie zaväzujú prijať s cieľom zabezpečiť alebo obnoviť súlad s požiadavkami v oblasti dohľadu vrátane opatrení na zmiernenie rizika zhoršenia finančného zdravia a posilnenie kapitálovej pozície a pozície týkajúcej sa likvidity úverovej inštitúcie. ECB navrhuje upresniť, že orgán dohľadu by bol povinný kontrolovať len predpokladané dodržiavanie prudenciálnych požiadaviek. To by zahŕňalo overenie prudenciálnych aspektov a aspektov dohľadu plánov nápravy, ktorých cieľom je zabezpečiť alebo obnoviť súlad s požiadavkami v oblasti dohľadu a zabezpečiť dlhodobú životaschopnosť úverovej inštitúcie. Orgán dohľadu by mal úzko spolupracovať s určenými vnútroštátnymi orgánmi alebo orgánmi systému ochrany vkladov v záležitostiach, ktoré patria do ich pôsobnosti a za ktoré sú naďalej zodpovedné. Okrem toho systém ochrany vkladov alebo určený orgán majú skutočný záujem a sú v najlepšej pozícii monitorovať, ako úverová inštitúcia spláca sumu, ktorou prispel systém ochrany vkladov na preventívne opatrenie, ako aj súvisiaci časový rámec, a na tomto základe rozhodnúť, či sa tejto úverovej inštitúcii poskytnú ďalšie preventívne opatrenia.

6.5. ECB navrhuje ustanovenie výslovnej požiadavky na oddelenie finančných prostriedkov schémy inštitucionálneho zabezpečenia a finančných prostriedkov systémov ochrany vkladov. Skúsenosti z minulosti ukázali, že oddelené finančné prostriedky schémy inštitucionálneho zabezpečenia sú dôležité pre hladké fungovanie takýchto systémov. Oddelené finančné prostriedky schémy inštitucionálneho zabezpečenia na jednej strane a systémov ochrany vkladov na strane druhej by priniesli veľký úžitok vzhľadom na to, že na oddelené finančné prostriedky schémy inštitucionálneho zabezpečenia sa nevzťahujú obmedzenia uložené smernicou o systémoch ochrany vkladov. Oddelené finančné prostriedky schémy inštitucionálneho zabezpečenia preto zabezpečujú, aby sa iné funkcie schémy inštitucionálneho zabezpečenia mohli naďalej vykonávať s pomocou týchto finančných prostriedkov, ktoré sú určené na účely schémy inštitucionálneho zabezpečenia. Napríklad aktívnou a včasnou intervenciou schéma inštitucionálneho zabezpečenia zabezpečuje, aby jej členské inštitúcie spĺňali regulačné požiadavky na vlastné zdroje a likviditu. ECB víta, že podobne ako v minulosti by sa na tieto samostatné finančné prostriedky schémy inštitucionálneho zabezpečenia nevzťahovali požiadavky smernice o systémoch ochrany vkladov. Pokiaľ ide o úlohu schém inštitucionálneho zabezpečenia ako systémov ochrany vkladov, ECB podporuje to, aby sa na ne naďalej vzťahovala smernica o systémoch ochrany vkladov, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky. Návrh Komisie – v kombinácii s oddelením finančných prostriedkov schémy inštitucionálneho zabezpečenia a systémov ochrany vkladov – preto zachováva potrebnú flexibilitu a zároveň zabezpečuje právnu zrozumiteľnosť a rovnaké podmienky.

7. *Včasné varovanie o možnom posúdení zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania*

7.1. V navrhovaných zmenách nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií sa stanovuje, že ECB alebo dotknutý príslušný vnútroštátny orgán by mali Jednotnej rade pre riešenie krízových situácií čo najskôr oznámiť, ak sa domnievajú, že existuje závažné riziko, že sa uplatní jedna alebo viaceré podmienky, na základe ktorých sa inštitúcia bude považovať za inštitúciu, ktorá zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá ([38]). ECB alebo

([34]) Pozri článok 1 bod 20 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa vkladá nový článok 18a ods. 1 písm. b) do nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, a článok 1 bod 19 navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa vkladá nový článok 32c ods. 1 písm. b) do smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([35]) Pozri článok 1 bod 13 navrhovaných zmien smernice o systémoch ochrany vkladov, ktorým sa vkladá nový článok 11e do smernice o systémoch ochrany vkladov.

([36]) Pozri odôvodnenie 30 navrhovaných zmien smernice o systémoch ochrany vkladov.

([37]) Pozri článok 1 bod 13 navrhovaných zmien smernice o systémoch ochrany vkladov, ktorým sa vkladá nový článok 11e ods. 5 do smernice o systémoch ochrany vkladov.

([38]) Pozri odôvodnenie 15 a článok 1 bod 16 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa vkladá nový článok 13c do nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

príslušný vnútroštátny orgán a Jednotná rada pre riešenie krízových situácií si potom vymenia názory na možné opatrenia na zabránenie vzniku takéhoto zlyhania, ako aj na primeraný časový rámec na ich vykonanie. ECB alebo príslušný vnútroštátny orgán a Jednotná rada pre riešenie krízových situácií budú monitorovať vývoj prípadu a pravidelne sa stretávať.

7.2. ECB podporuje tento nový postup včasného varovania a víta , že sa nedotýka zavedeného postupu riešenia krízových situácií ([39]), a to najmä zásad, právomocí a postupu posudzovania, či inštitúcia zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá. Tým sa ďalej rozvinú osvedčené postupy týkajúce sa spolupráce medzi ECB a Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií. Okrem toho sa zabezpečí, aby ECB alebo príslušný vnútroštátny orgán a Jednotná rada pre riešenie krízových situácií mohli posudzovať krízové situácie podľa toho, ako sa vyvíjajú, a reagovať najvhodnejším spôsobom s využitím úplného súboru svojich nástrojov.

7.3. ECB v tejto súvislosti víta, že spustenie tohto nového postupu včasného varovania nie je podmienkou následného posúdenia zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania ([40]). V čase rýchlo sa vyvíjajúcich kríz môže byť vhodné k takémuto posúdeniu pristúpiť okamžite vzhľadom na závažnosť situácie a chýbajúce ľahko dostupné opatrenia, ktoré by mohli zabrániť zlyhaniu.

8. *Postup riešenia krízových situácií*

8.1. ECB víta rozšírenie rozsahu riešenia krízových situácií. Širším rozsahom riešenia krízových situácií sa nástroje riešenia krízových situácií sprístupnia širšiemu súboru úverových inštitúcií, čím sa zlepší prístup k nástrojom riešenia krízových situácií na základe medzinárodných osvedčených postupov a zabezpečí sa ďalšia harmonizácia krízového riadenia. ECB zároveň vychádza z toho, že podľa návrhu sa nebude vyžadovať, aby orgány pre riešenie krízových situácií určili na riešenie krízových situácií menšie úverové inštitúcie, ak by takéto opatrenie bolo neprimerané. Tieto úverové inštitúcie by sa mohli naďalej likvidovať v rámci vnútroštátnych konkurzných konaní, ak by to viedlo k uspokojujúcejšiemu výsledku. ECB by v každom prípade uvítala analýzu, či sa kumulatívnym účinkom navrhovaných zmien na posúdenie verejného záujmu vrátane nového cieľa minimalizovať straty pre systémy ochrany vkladov dosiahne plánované primerané rozšírenie rozsahu riešenia krízových situácií.

8.2. Rozšírenie rozsahu riešenia krízových situácií na menšie a stredné úverové inštitúcie môže byť dôveryhodné, len ak sa nájdu realistické riešenia na zabezpečenie primeraného financovania riešenia krízových situácií vrátane internej kapacity úverových inštitúcií na absorpciu strát, ale, čo je dôležité, aj prístupu k financovaniu zo systémov ochrany vkladov a k mechanizmom financovania riešenia krízových situácií.

8.3. Zásada, že straty by v prípade zlyhania úverovej inštitúcie mali znášať predovšetkým akcionári a veritelia, je základným prvkom rámca Únie pre krízové riadenie. ECB preto víta, že táto kľúčová zásada sa v navrhovanom legislatívnom balíku potvrdzuje.

8.4. S rozšírením rozsahu riešenia krízových situácií na menšie a stredné úverové inštitúcie sa zároveň spájajú výzvy. Tieto úverové inštitúcie sú často do veľkej miery závislé od vkladov ako zdroja financovania a v závislosti od miestnych trhových podmienok môžu mať problémy s vydávaním iných finančných nástrojov, ktoré môžu spoľahlivo absorbovať straty alebo ich možno konvertovať na vlastný kapitál, ak úverová inštitúcia zlyhá. Môžu nastať situácie, keď záchrana pomocou vnútorných zdrojov v prípade vkladov, ktoré nie sú chránené systémom ochrany vkladov (nekryté vklady), môže vyvolať riziká pre finančnú stabilitu, čo by mohlo viesť k znehodnoteniu majetku poškodzujúcemu verejný záujem. Môže sa to stať napríklad vtedy, keď záchrana pomocou vnútorných zdrojov v prípade nekrytých vkladov v jednej úverovej inštitúcii vedie k výberom nekrytých vkladov v iných úverových inštitúciách, čím sa šíri nákaza. ECB víta, že navrhovaným legislatívnym balíkom sa zavádzajú možnosti na zlepšenie ochrany vkladateľov posilnením schopnosti systému ochrany vkladov poskytovať financovanie pri riešení krízovej situácie ([41]). Takéto zlepšenie by sa dosiahlo najmä upresnením a rozšírením testu najnižších nákladov ([42]) a zavedením jednoúrovňového prednostného postavenia vkladateľov s rovnakým postavením všetkých vkladov ([43]). ECB podobne víta návrh Komisie započítať príspevok zo systému ochrany vkladov do minimálnej

([39]) Pozri odôvodnenie 15 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([40]) Pozri odôvodnenie 16 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([41]) Pozri napríklad článok 1 bod 56 navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa mení článok 109 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([42]) Pozri článok 1 bod 13 navrhovaných zmien smernice o systémoch ochrany vkladov, ktorým sa vkladá nový článok 11e do smernice o systémoch ochrany vkladov.

([43]) Pozri článok 1 bod 55 písm. a) navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa mení článok 108 ods. 1 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

požiadavky na absorpciu strát na prístup k mechanizmom financovania riešenia krízových situácií vrátane jednotného fondu na riešenie krízových situácií, keď sa použije nástroj prevodu ([44]). Tieto zmeny, ktorými sa zlepšuje schopnosť systému ochrany vkladov a mechanizmov financovania riešenia krízových situácií podporovať riešenie krízových situácií menších a stredných úverových inštitúcií, sú nevyhnutným doplnkom zmysluplného rozšírenia uplatňovania nástrojov riešenia krízových situácií na takéto úverové inštitúcie. Preto je dôležité prijať navrhovaný legislatívny balík ucelene a zabezpečiť, aby sa zmeny rámca pre krízové riadenie a ochranu vkladov formulovali jednotne. Ak by sa zaviedli len niektoré prvky navrhovaného legislatívneho balíka, mohlo by to mohlo viesť k neschopnosti úspešne uplatňovať riešenie krízových situácií v praxi.

8.5. V súlade so zásadou, že straty by v prípade zlyhania úverovej inštitúcie mali znášať predovšetkým akcionári a veritelia, sa od všetkých úverových inštitúcií určených na riešenie krízových situácií vyžaduje, aby mali minimálnu kapacitu na absorpciu strát ako prvú obrannú líniu, ktorá je primerane nastavená v súlade so stratégiou riešenia krízových situácií, čím sa zabezpečí trhová disciplína a minimalizuje sa závislosť od externých zdrojov financovania. Aj pri možnosti, aby systémy ochrany vkladov prispievali k financovaniu riešenia krízových situácií a aby sa tento príspevok započítal do minimálnej požiadavky na absorpciu strát vo výške 8 % celkových záväzkov a vlastných zdrojov ([45]), by však dosiahnutie prahovej hodnoty vo výške 8 % celkových záväzkov a vlastných zdrojov mohlo posilniť nepriaznivý vývoj pri systémovej kríze, napr. ak viaceré úverové inštitúcie zlyhajú súčasne alebo ak by si to vyžadovalo, aby veritelia znášali straty, čo by zase mohlo vážne narušiť finančnú stabilitu. ECB by preto podporila, aby sa pre výnimočné prípady z dôvodu finančnej stability zaviedla výnimka na prístup k mechanizmom financovania riešenia krízových situácií v súlade s odporúčaním Medzinárodného menového fondu (MMF) ([46]). Tým by sa umožnil prístup k mechanizmom financovania riešenia krízových situácií pred absorpciou strát vo výške 8 % celkových záväzkov a vlastných zdrojov v prípadoch, keď je to nevyhnutne potrebné na ochranu verejného záujmu a zabezpečenie finančnej stability. Na túto možnosť by sa preto mali vzťahovať prísne podmienky a mechanizmy riadenia v súlade s porovnateľným mechanizmom, ktorý existuje v Spojených štátoch amerických, napr. vyžadovanie spoločného schválenia Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií, Komisiou a ECB. Výnimka by sa použila len v čase krízy v celej eurozóne alebo v celom členskom štáte alebo v čase, keď by hrozilo riziko takejto krízy, ako posledná možnosť a po využití kapacity úverových inštitúcií na absorpciu strát do maximálnej možnej miery bez toho, aby to malo nepriaznivé účinky na finančnú stabilitu ([47]).

8.6. Aj pri rozšírení posúdenia verejného záujmu je pravdepodobné, že niekoľko menších úverových inštitúcií zostane mimo rozsahu riešenia krízových situácií. V prípade týchto úverových inštitúcií, pre ktoré by uplatňovanie rámca na riešenie krízových situácií stále nebolo primerané, by ECB privítala zlepšenia a ďalšiu harmonizáciu vnútroštátnych konkurzných konaní ([48]). Úroveň ambicióznosti Navrhovaný legislatívny balík nie je v tejto súvislosti príliš ambiciózny. ECB vyzýva zákonodarcov Únie, aby vo všetkých členských štátoch harmonizovali a rozšírili dostupnosť alternatívnych opatrení pri likvidácii, najmä schopnosť systémov ochrany vkladov podporovať prevody aktív a záväzkov na nadobúdajúcu úverovú inštitúciu. ECB víta navrhované zmeny hierarchie veriteľov a objasnenia testu najnižších nákladov, ktoré povedú k lepšiemu prístupu k financovaniu zo systémov ochrany vkladov a širšej dostupnosti týchto opatrení. Existencia týchto alternatívnych opatrení vo všetkých členských štátoch by umožnila rýchlejší, efektívnejší a harmonizovanejší proces riadenia likvidácie úverových inštitúcií, čo by v konečnom dôsledku prospelo finančnej stabilite a vkladateľom, a obmedzila by potrebu vyplácania pre systémy ochrany vkladov.

8.7. ECB tiež víta upresnenie, že rozdelenie zodpovedností v postupe odpísania kapitálových nástrojov a iných oprávnených záväzkov plne odráža rozdelenie zodpovedností v rámci postupu riešenia krízových situácií ([49]). To znamená, že primárna zodpovednosť orgánu dohľadu sa vzťahuje na posúdenia zlyhávania alebo pravdepodobného zlyhania, zatiaľ čo zvyšné podmienky pre odpísanie posudzuje orgán pre riešenie krízových situácií.

([44]) Pozri článok 1 bod 24 písm. a) navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa mení článok 27 ods. 7 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([45]) Pozri článok 1 bod 24 písm. a) navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa mení článok 27 ods. 7 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([46]) Pozri dokument MMF „Financial Sector Assessment Program – Technical Note – Bank Resolution and Crisis Management“ (2018), s. 6 a 30, ktorý je dostupný na webovom sídle MMF www.imf.org.

([47]) Pozri tiež dokument „ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework“, s. 4.

([48]) Pozri dokument „ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework“, s. 3 a 11. ECB vyzvala Komisiu, aby preskúmala uskutočniteľnosť riešení, ako je vytvorenie európskeho administratívneho likvidačného rámca – podporovaného systémom EDIS – s cieľom zabezpečiť, aby sa zlyhania takýchto úverových inštitúcií riešili efektívnym a harmonizovaným spôsobom.

([49]) Pozri odôvodnenie 26 a článok 1 bod 23 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa mení článok 21 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

9. *Prednostné postavenie vkladateľov*

9.1. ECB víta návrh Komisie zaviesť jednoúrovňové prednostné postavenie vkladateľov ([50]). Týmto prístupom sa zabezpečí väčšia harmonizácia hierarchie veriteľov úverových inštitúcií v celej Únii a zabezpečí sa, aby všetky vklady vrátane vkladov veľkých podnikov a vylúčených vkladov mali rovnaké či vyššie postavenie ako bežné nezabezpečené pohľadávky. Týmto prístupom sa zlepší prístup k financovaniu zo systémov ochrany vkladov, ktorého výhodou je zachovanie portfólia vkladov ako celku, čo znamená, že systém ochrany vkladov bude môcť lepšie prispievať k opatreniam krízového riadenia, tak pri riešení krízových situácií, ako aj prostredníctvom preventívnych alebo alternatívnych opatrení vrátane stratégií prevodu. To výrazne rozširuje rozsah dostupných riešení krízového riadenia ([51]) a uľahčuje predchádzanie obavám o finančnú stabilitu vyvolaným šírením nákazy v dôsledku toho, že iné úverové inštitúcie čelia masívnemu vyberaniu vkladov nepoistených vkladateľov z bánk. Širšia dostupnosť stratégií odpredaja obchodnej činnosti, či už pri riešení krízových situácií alebo v kontexte alternatívnych opatrení systému ochrany vkladov, môže znížiť využívanie likvidácie po častiach ako prostriedku na riadenie zlyhaní úverových inštitúcií. To je prínosné, keďže likvidácia po častiach môže viesť k znehodnoteniu majetku a mať rušivé účinky na vkladateľov a finančnú stabilitu. Navrhovaný prístup takisto znižuje potrebu vyplácania vkladateľov, čo si často vyžaduje mobilizáciu veľkých súm zo strany systémov ochrany vkladov a to obmedzuje ich likviditu a schopnosť riešiť ďalšie zlyhania úverových inštitúcií. Lepším zabezpečením prístupu k vkladom a finančnej stability sa tiež znižujú stimuly na využívanie peňazí daňových poplatníkov v prípadoch zlyhaní úverových inštitúcií. Dôležité je, že krytí vkladatelia sú vo všetkých scenároch naďalej v plnej miere chránení systémom ochrany vkladov, ale využívajú aj stratégie prevodu, ktorými sa môže dosiahnuť neprerušený prístup k ich vkladom ([52]).

9.2. Uprednostňovaním všetkých vkladov pred nadriadenými pohľadávkami v hierarchii veriteľov by tento prístup uľahčil aj rozdelenie strát medzi nezabezpečené dlhové nástroje úverových inštitúcií, čím by sa uľahčilo zabezpečenie úplnej absorpcie strát veriteľmi, pri ktorých možno použiť záchranu pomocou vnútorných zdrojov, bez toho, aby čelili problémom v súvislosti s finančnou stabilitou. Takisto by sa tým zminimalizovalo riziko uplatňovania nárokov na náhradu škody podľa zásady, že žiadny veriteľ sa nesmie dostať do znevýhodnenejšieho postavenia, čím by sa zlepšenia riešiteľnosti krízových situácií ([53]).

9.3. ECB zároveň berie na vedomie, že zavedenie jednoúrovňového prednostného postavenia vkladateľov môže viesť k dodatočným nákladom pre systémy ochrany vkladov v niektorých scenároch krízového riadenia bánk. Hoci ECB poznamenáva, že vo viacerých jurisdikciách sa jednoúrovňové prednostné postavenie vkladateľov ukázalo byť úspešné, bola by vítaná ďalšia analýza osobitných situácií, v ktorých by mohli vzniknúť dodatočné náklady pre systémy ochrany vkladov alebo by sa mohli objaviť nežiaduce dôsledky. V tejto analýze by sa mal v čo najväčšej možnej miere a s prihliadnutím na skúsenosti získané v jurisdikciách, kde sa jednoúrovňové prednostné postavenie vkladateľov zaviedlo, zvážiť aj vplyv navrhovaných zmien na rating a oceňovanie nadriadených nezabezpečených dlhových nástrojov a mala by sa ďalej preskúmať interakcia medzi jednoúrovňovým prednostným postavením vkladateľov a oprávnenosťou určitých vkladov na účely MREL. ECB je okrem toho pripravená preskúmať alternatívne riešenia, ktoré zlepšujú schopnosť systémov ochrany vkladov prispievať k riešeniu krízových situácií (aj prostredníctvom preventívnych a alternatívnych opatrení) v rovnakej miere, v akej by to bolo možné s jednoúrovňovým prednostným postavením vkladateľov, pričom zároveň obmedzujú expozíciu systémov ochrany vkladov voči stratám po vyplatení pri likvidácii. Pri skúmaní takýchto riešení bude nevyhnutné zabezpečiť, aby akékoľvek rozšírenie rozsahu riešenia krízových situácií bolo spojené s primeraným prístupom k financovaniu pri riešení krízovej situácie, a to najmä financovaniu zo systémov ochrany vkladov. Napokon, vplyv zavedenia jednoúrovňového prednostného postavenia vkladateľov na štruktúru záväzkov úverových inštitúcií by si zjavne zaslúžil veľkú pozornosť dohľadu a ECB je pripravená starostlivo ho posúdiť v prípade úverových inštitúcií, ktoré patria do jej rozsahu pôsobnosti.

10. *Riešenie rizika tzv. situácii neistoty*

10.1. V smernici o ozdravení a riešení krízových situácií bánk sa už od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili, že zlyhávajúca inštitúcia, na ktorú sa nevzťahuje riešenie krízovej situácie, sa zlikviduje riadnym spôsobom v súlade s príslušným vnútroštátnym právom ([54]). ECB podporuje navrhované zmeny smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorými sa ďalej objasňuje tento mechanizmus ([55]), čím sa zabezpečí, aby sa takáto likvidácia začala bezodkladne a aby výsledkom bolo, že úverová inštitúcia opustí trh alebo ukončí svoje bankové činnosti v primeranom časovom rámci ([56]).

([50]) Pozri článok 1 bod 55 písm. a) navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa mení článok 108 ods. 1 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([51]) V tejto súvislosti pozri tiež dokument „ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework", s. 4 a 13.

([52]) Ďalšie informácie o prístupe USA, ktorý zahŕňa jednoúrovňové prednostné postavenie vkladateľov a výrazne závisí od stratégií prevodu, nájdete v prejave Andreu Enriu, predsedu Rady pre dohľad ECB s názvom „Of temples and trees: on the road to completing the European banking union", ktorý je dostupný na webovom sídle bankového dohľadu ECB www.bankingsupervision.europa.eu.

([53]) Pozri odsek 2.3.2 stanoviska CON/2017/6.

([54]) Pozri článok 32b smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([55]) Pozri článok 1 bod 18 navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa mení článok 32b smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([56]) Pozri odsek 3.2 stanoviska CON/2020/25; dokument „ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework", s. 2 a 8.

10.2. Vnútroštátne postupy riadenia prípadov, ktoré nespadajú pod riešenie krízovej situácie, by sa mali ďalej harmonizovať tým, že sa orgány pre riešenie krízových situácií splnomocnia začať administratívny postup likvidácie v prípade inštitúcií, ktoré spĺňajú prvé dve podmienky riešenia krízových situácií, ale na ktoré sa riešenie krízových situácií nevzťahuje z dôvodu neexistencie verejného záujmu na riešení krízovej situácie ([57]). To by bola najúčinnejšia cesta k rozhodnému riešeniu možnosti tzv. situácie neistoty počas dlhšieho časového obdobia.

10.3. ECB podporuje splnomocnenie príslušného orgánu odňať povolenie úverovým inštitúciám, ktoré zlyhávajú alebo pravdepodobne zlyhajú, ale na ktoré sa neuplatňuje mechanizmus riešenia krízových situácií ([58]). Zmeny by zároveň nemali zavádzať žiadnu automatickosť, pričom odňatie povolenia by sa malo zachovať ako diskrečná právomoc ECB v súlade s nariadením Rady (EÚ) č. 1024/2013 ([59]).

10.4. Pokiaľ ide o návrh stanoviť, že odňatie povolenia je dostatočnou podmienkou na začatie likvidácie ([60]), ECB sa domnieva, že je mimoriadne dôležité vyhnúť sa akýmkoľvek neželaným dôsledkom, pokiaľ ide o protichodné výklady alebo rozdielnu vnútroštátnu transpozíciu. V hlavnom návrhu Komisie na riešenie tzv. situácií neistoty sa stanovuje, že ak orgán pre riešenie krízových situácií určí, že úverová inštitúcia spĺňa všetky podmienky na riešenie krízovej situácie okrem podmienky verejného záujmu, príslušný vnútroštátny orgán musí mať tiež právomoc bezodkladne začať postup na likvidáciu úverovej inštitúcie ([61]). Návrh, aby odňatie povolenia bolo „dostatočnou" podmienkou na likvidáciu, môže byť podnetom pre členské štáty, aby sa vzdali primeranej transpozície tejto dôležitej požiadavky na posilnenie právomocí vnútroštátnych orgánov ([62]). Takýto prístup by mohol viesť k nesprávnemu výkladu, že odňatie licencie orgánom dohľadu by bolo výlučným spúšťacím faktorom na začatie likvidačného konania bez toho, aby sa zohľadnilo skoršie rozhodnutie orgánu pre riešenie krízových situácií o tom, či boli splnené podmienky na riešenie krízovej situácie. Tento prístup by mohol viesť k praxi, keď vnútroštátne správne orgány alebo vnútroštátne súdy odložia začatie postupu likvidačného konania až do odňatia licencie. Tým by sa nezohľadnila možnosť, že v niektorých prípadoch by bolo vhodnejšie začať likvidačné konanie, kým úverová inštitúcia ešte stále disponuje bankovou licenciou. Vzhľadom na uvedené ECB odporúča, aby odňatie povolenia nebolo harmonizovaným predpokladom likvidácie úverových inštitúcií.

11. *Neodvolateľné platobné záväzky voči jednotnému fondu na riešenie krízových situácií*

11.1. ECB dôrazne odporúča nezvýšiť podiel neodvolateľných platobných záväzkov z 30 % na 50 % celkovej sumy príspevkov *ex ante* inštitúcií do jednotného fondu na riešenie krízových situácií a mechanizmov financovania riešenia krízových situácií ([63]). Z praxe úverových inštitúcií, ktoré prevzali neodvolateľné platobné záväzky, vyplynulo, že postup uplatňovaný niektorými úverovými inštitúciami môže vytvárať riziko nadhodnotenia ich vlastného kapitálu Tier 1. To by mohlo v prípade, že z posúdenia situácie úverovej inštitúcie vyplynie, že takéto riziko existuje a zostáva nekryté, viesť k prijatiu opatrení v oblasti dohľadu na zmiernenie tohto rizika.

([57]) Pozri tiež odsek 8.6 skôr v texte.

([58]) Pozri článok 1 bod 18 navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa mení článok 32b ods. 3 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([59]) Pozri článok 4 ods. 1 písm. a) a článok 14 ods. 5 nariadenia Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63).

([60]) Pozri odôvodnenie 16 a článok 1 bod 18 navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa mení článok 32b ods. 4 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([61]) Pozri odôvodnenie 16 a článok 1 bod 18 navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa mení článok 32b ods. 1 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([62]) Pozri článok 1 bod 18 navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa mení článok 32b ods. 1 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk a stanovuje, že príslušný vnútroštátny správny alebo justičný orgán musí mať právomoc bezodkladne začať postup na riadnu likvidáciu inštitúcie alebo subjektu.

([63]) Pozri článok 1 bod 37 písm. a) navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa mení článok 70 ods. 3 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, a článok 1 bod 53 písm. a) navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa mení článok 103 ods. 3 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

11.2. Pozadie tohto prudenciálneho problému spočíva v tom, že mnohé úverové inštitúcie na účtovné účely neodvolateľný platobný záväzok nezaznamenávajú ako pasívum, ale ponechávajú ho mimo svojej súvahy a zároveň zaznamenávajú hotovostný kolaterál ako aktívum bez toho, aby vo výkaze ziskov a strát zaznamenávali akékoľvek náklady. Týmto spôsobom je vlastný kapitál Tier 1 úverovej inštitúcie nadhodnotený, pretože neodráža to, že zdroje poskytnuté ako kolaterál do fondu na riešenie krízových situácií nemožno získať bez zodpovedajúcej hotovostnej platby. Existenciu prudenciálneho rizika v súvislosti s neodvolateľnými platobnými záväzkami uznal aj Všeobecný súd ([64]). Upozorňujeme, že tento problém by nevyriešili ani navrhované upresnenia ([65]).

11.3. ECB v každom prípade víta upresnenie ([66]), že ak úverová inštitúcia prestane patriť do rozsahu pôsobnosti nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií alebo smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk a už nepodlieha povinnosti platiť príspevky do jednotného fondu na riešenie krízových situácií, orgán pre riešenie krízových situácií ju vyzve na splatenie neodvolateľných platobných záväzkov, ktoré boli prijaté a sú stále splatné. Táto zmena ďalej potvrdzuje, že úverové inštitúcie nemôžu za žiadnych okolností získať hotovostný kolaterál poskytnutý na zabezpečenie neodvolateľných platobných záväzkov, ak sa nevykoná zodpovedajúca platba do fondu na riešenie krízových situácií, čo vyvoláva potrebu odpočítať takýto hotovostný kolaterál od vlastného kapitálu Tier 1 úverových inštitúcií.

11.4. Napokon, vzhľadom na to, že niektoré úverové inštitúcie neúčtujú tieto príspevky do jednotného fondu na riešenie krízových situácií ako náklad počas zvyšovania prostriedkov fondu, museli by tieto príspevky zaznamenať ako výdavok, keď sa fond použije. Zatiaľ čo vplyv na prudenciálne ukazovatele je obmedzený prudenciálnymi odpočtami uplatňovanými ECB, neodvolateľné platobné záväzky zvyšujú zisky úverových inštitúcií v pokojných hospodárskych časoch (keď sa zvyšujú prostriedky jednotného fondu na riešenie krízových situácií) a prehlbujú straty pri kríze (keď sa jednotný fond na riešenie krízových situácií používa), čím sa vytvára procyklický kanál nákazy. ECB preto považuje neodvolateľné platobné záväzky, ak sa neúčtujú ako náklad počas fázy zvyšovania prostriedkov jednotného fondu na riešenie krízových situácií, za problematické z hľadiska systémového rizika a navrhuje minimalizovať ich používanie.

12. *Dodržiavanie minimálnych požiadaviek na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (reťazový prístup)*

12.1. Navrhované zmeny týkajúce sa reťazového prístupu umožňujú orgánom pre riešenie krízových situácií povoliť určitým dcérskym subjektom, aby spĺňali interné požiadavky MREL na konsolidovanom základe ([67]), a nie na individuálnom základe. Táto možnosť podlieha dvom súborom záruk ([68]). Po prvé sa v prípade subjektov, ktorých krízová situácia sa rieši a ktoré sú materskými (zmiešanými) finančnými holdingovými spoločnosťami v Únii, vyžaduje, aby bol dcérsky subjekt jedinou priamou dcérskou spoločnosťou v držbe subjektu, ktorého krízová situácia sa rieši, a aby subjekt, ktorého krízová situácia sa rieši, aj dcérsky subjekt boli usadené v tom istom členskom štáte a boli súčasťou tej istej skupiny, ktorej krízová situácia sa rieši. Alternatívne sa v prípade iných typov subjektov, ktorých krízová situácia sa rieši, vyžaduje, aby sa na dcérsky subjekt vzťahovala požiadavka piliera 2 alebo požiadavka na kombinovaný vankúš na konsolidovanom základe. Po druhé musí orgán pre riešenie krízových situácií dospieť k záveru, že plnenie interných požiadaviek MREL na konsolidovanom základe nemá negatívny vplyv na riešiteľnosť krízovej situácie príslušnej skupiny ani na uplatnenie právomoci odpisu a konverzie na tento sprostredkovateľský subjekt alebo na iné subjekty v tej istej skupine, ktorej krízová situácia sa rieši.

12.2. Pokiaľ ide o subjekty, ktorých krízová situácia sa rieši a ktoré nie sú materskými (zmiešanými) finančnými holdingovými spoločnosťami v Únii, vzniká prepojenie na požiadavku piliera 2 uloženú dcérskemu subjektu na konsolidovanom základe. ECB poznamenáva, že konsolidované alebo subkonsolidované požiadavky uložené dcérskemu subjektu v rámci bankovej skupiny v Únii musia byť stanovené v súlade s príslušnými podmienkami

([64]) Pozri rozsudok z 9. septembra 2020, BNP Paribas/Európska centrálna banka, T-150/18 a T-345/18, EU:T:2020:394, bod 78.

([65]) Pozri článok 1 bod 37 písm. b) navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa vkladá nový článok 70 ods. 3a do nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, a článok 1 bod 53 písm. b) navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa vkladá nový článok 103 ods. 3a do smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([66]) Pozri článok 1 bod 37 písm. b) navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa vkladá nový článok 70 ods. 3a do nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, a článok 1 bod 53 písm. b) navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa vkladá nový článok 103 ods. 3a do smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([67]) Pozri článok 1 bod 3 písm. a) navrhovaných zmien týkajúcich sa reťazového prístupu, ktorým sa mení článok 45f ods. 1 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, a článok 2 bod 7 písm. a) navrhovaných zmien týkajúcich sa reťazového prístupu, ktorým sa mení článok 12g ods. 1 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([68]) Pozri článok 1 bod 3 písm. a) navrhovaných zmien týkajúcich sa reťazového prístupu, ktorým sa mení článok 45f ods. 1 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, a článok 2 bod 7 písm. a) navrhovaných zmien týkajúcich sa reťazového prístupu, ktorým sa mení článok 12g ods. 1 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 ([69]) (ďalej len „nariadenie o kapitálových požiadavkách“) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ ([70]) (ďalej len „smernica o kapitálových požiadavkách“). Ak napríklad dcérska inštitúcia nie je materskou inštitúciou v členskom štáte ani nemá dcérske spoločnosti v tretích krajinách, orgán dohľadu môže požadovať plnenie určitých povinností podľa nariadenia o kapitálových požiadavkách a smernice o kapitálových požiadavkách ([71]) na subkonsolidovanom základe len vtedy, ak je to na účely dohľadu odôvodnené osobitosťou rizika alebo kapitálovej štruktúry inštitúcie alebo v prípade, keď členské štáty prijmú vnútroštátne právne predpisy, v ktorých sa vyžaduje štrukturálne oddelenie činností v rámci bankovej skupiny ([72]).

13. *Iné aspekty týkajúce sa rámca ochrany vkladov*

13.1. V navrhovaných zmenách smernice o systémoch ochrany vkladov sa navrhuje niekoľko ďalších zmien rámca ochrany vkladov ([73]). ECB víta tie zmeny, ktoré vedú k ďalšej harmonizácii a rozširujú súbor nástrojov orgánov podľa rámca pre krízové riadenie a ochranu vkladov.

13.2. Niektoré z navrhovaných zmien smernice o systémoch ochrany vkladov sú pre ECB zdrojom obáv. Po prvé cieľom navrhovaných zmien smernice o systémoch ochrany vkladov je uložiť orgánu dohľadu povinnosť zabezpečiť, aby úverové inštitúcie plnili svoje povinnosti ako členovia systému ochrany vkladov ([74]). Právomoci orgánu dohľadu podľa smernice o kapitálových požiadavkách možno použiť len na plnenie v nej stanovených cieľov a nemožno ich rozšíriť na nesúvisiace otázky, ako je neplnenie povinností úverovými inštitúciami ako členmi systému ochrany vkladov. Okrem toho majú orgány systému ochrany vkladov oveľa lepšie predpoklady na posúdenie takéhoto plnenia povinností, a preto by mali mať príslušné právomoci v oblasti presadzovania práva ony. ECB preto odporúča, aby sa tento návrh prehodnotil.

13.3. Po druhé z navrhovaných zmien smernice o systémoch ochrany vkladov vyplýva, že systémy ochrany vkladov budú môcť držať svoje finančné prostriedky na účtoch národných centrálnych bánk ([75]). Zatiaľ čo otváranie takýchto účtov by bolo v súlade so Zmluvou ([76]), toto ustanovenie by si mohlo vyžadovať zmeny štatútov niektorých národných centrálnych bánk podľa vnútroštátneho práva s cieľom zabezpečiť, aby verejné aj súkromné systémy ochrany vkladov boli oprávnené otvárať potrebné účty. Okrem toho akékoľvek financovanie systému ochrany vkladov národnou centrálnou bankou, napríklad prostredníctvom rozšírenia prečerpania v súvislosti s účtom systému ochrany vkladov v národnej centrálnej banke, by nebolo zlučiteľné so zákazom menového financovania, pokiaľ sa systém ochrany vkladov kvalifikuje ako „subjekt spravovaný verejným právom“ v zmysle článku 123 ods. 1 Zmluvy ([77]).

14. *Uľahčenie prevodu príspevkov zo systému ochrany vkladov*

14.1. Keď v súčasnosti úverová inštitúcia prestane byť členom systému ochrany vkladov a vstúpi do iného systému ochrany vkladov, alebo ak sa niektoré jej činností prevedú do iného systému ochrany vkladov, pôvodný systém ochrany vkladov prevedie do nového systému ochrany vkladov len malý podiel minulých príspevkov úverovej inštitúcie. Od roku 2024, keď systémy ochrany vkladov dosiahnu svoju cieľovú úroveň, môže úplne zaniknúť možnosť prevodu príspevkov, keďže sa môžu prevádzať len príspevky za posledných 12 mesiacov. V prípade, že úverová inštitúcia zmení svoje pridruženie k systému ochrany vkladov, povedie to k prebytku finančných prostriedkov v pôvodnom systéme ochrany vkladov, keďže riziká kryté týmto systémom ochrany vkladov sa

([69]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

([70]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

([71]) Pozri druhú až ôsmu časť nariadenia o kapitálových požiadavkách a hlavu VII smernice o kapitálových požiadavkách.

([72]) Pozri článok 11 ods. 6 nariadenia o kapitálových požiadavkách.

([73]) Väčšinu týchto zmien možno nájsť v dokumente „Opinion of the European Banking Authority on deposit guarantee scheme funding and uses of deposit guarantee scheme funds“ (EBA/OP/2020/02), ktorý je dostupný na webovom sídle EBA www.eba.europa.eu.

([74]) Pozri článok 1 bod 3 písm. a) navrhovaných zmien smernice o systémoch ochrany vkladov, ktorým sa mení článok 4 ods. 4 smernice o systémoch ochrany vkladov.

([75]) Pozri článok 1 bod 11 písm. e) navrhovaných zmien smernice o systémoch ochrany vkladov, ktorým sa vkladá nový článok 10 ods. 7a do smernice o systémoch ochrany vkladov.

([76]) Pozri článok 17 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „štatút ESCB“), v ktorom sa stanovuje, že národné centrálne banky môžu na vykonávanie svojich operácií otvárať účty úverovým inštitúciám, verejnoprávnym inštitúciám a iným účastníkom trhu.

([77]) Pozri odsek 2.2.3 Konvergenčnej správy ECB z roku 2022 a stanovisko CON/2020/24.

znižujú, zatiaľ čo jeho finančné prostriedky zostávajú na veľmi podobnej úrovni. Na druhej strane v prijímajúcom systéme ochrany vkladov vzniká medzera vo financovaní, keďže prevedené zdroje nie sú primerané preneseným rizikám. Túto medzeru musí vyplniť prevádzajúca úverová inštitúcia alebo všetci členovia prijímajúceho systému ochrany vkladov. Súčasný rámec ochrany vkladov zvýhodňuje pôvodný systém ochrany vkladov na úkor prevádzajúcej úverovej inštitúcie a/alebo členov prijímajúceho systému ochrany vkladov. Ak sa rámec ochrany vkladov nezmení, úverová inštitúcia, ktorá mení svoje pridruženie k systému ochrany vkladov, musí znášať značné utopené náklady. To predstavuje podstatnú prekážku pre cieľ podporiť jednotný trh s bankovými službami v Únii.

14.2. ECB s poľutovaním konštatuje, že návrh Komisie sa neriadi odporúčaním EBA ([78]) poveriť orgán EBA vypracovaním metodiky, ktorá by riešila tento nedostatok rámca ochrany vkladov. ECB navrhuje poveriť orgán EBA vypracovaním metodiky na výpočet výšky príspevkov, ktoré sa majú previesť, aby sa zabezpečilo zosúladenie s prevádzanými rizikami. Tým by sa minimalizoval prebytok finančných prostriedkov v pôvodnom systéme ochrany vkladov a akákoľvek medzera vo financovaní v prijímajúcom systéme ochrany vkladov, čím by sa zabránilo zbytočným nákladom pre prevádzajúcu úverovú inštitúciu a ostatných členov prijímajúceho systému ochrany vkladov. Takáto metodika by mala vyvážiť záujmy dotknutých systémov ochrany vkladov a mala by zachovať finančnú stabilitu v celom systéme.

15. *Výmena informácií*

15.1. Cieľom navrhovaného legislatívneho balíka je ďalej posilniť ustanovenia upravujúce výmenu informácií v kontexte krízového riadenia ([79]).

15.2. ECB podporuje komplexnú a včasnú výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi a orgánmi pre riešenie krízových situácií na účely krízového riadenia. ECB a Jednotná rada pre riešenie krízových situácií už majú zavedené komplexné dvojstranné memorandum o porozumení, ktoré takúto výmenu uľahčuje ([80]). V memorande sa stanovujú viaceré kanály na výmenu informácií a spoluprácu, čím sa zabezpečuje, aby bola Jednotná rada pre riešenie krízových situácií informovaná o relevantnom vývoji týkajúcom sa subjektov, nad ktorými ECB vykonáva priamy dohľad.

15.3. ECB však má obavy v súvislosti s navrhovanými zmenami nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií a smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, v ktorých sa od ECB a ostatných členov ESCB vyžaduje, aby Jednotnej rade pre riešenie krízových situácií poskytovali všetky informácie potrebné na vykonávanie jej úloh podľa nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií ([81]) a aby Komisii poskytovali všetky informácie potrebné na vykonávanie jej úloh podľa smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk súvisiacich s tvorbou politík vrátane vypracúvania posúdení vplyvu a prípravy legislatívnych návrhov a rokovania o nich ([82]).

15.4. Vecný rozsah týchto povinností nie je jasný, a preto by bola vítaná ďalšia špecifikácia druhu informácií, ktoré sa majú poskytovať Jednotnej rade pre riešenie krízových situácií a Komisii. Konkrétne sa akékoľvek nové ustanovenia o výmene informácií, ktoré sa majú zahrnúť do smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, môžu vzťahovať len na predmet uvedenej smernice. Takáto výmena informácií by nezahŕňala napríklad informácie týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami alebo činnosti Komisie v oblasti tvorby politík. ECB vychádza z toho, že táto výmena informácií sa týka len informácií v súhrnnej forme, ktoré sa netýkajú jednotlivých úverových inštitúcií. ECB by okrem toho uvítala uzatvorenie dohôd o spolupráci s Komisiou s cieľom zabezpečiť účinný a hladký prenos týchto informácií. Napokon, ECB vychádza z toho, že všetky dôverné informácie sa budú prenášať Komisii v súlade s príslušnými odvetvovými právnymi predpismi Únie, ktoré upravujú ochranu dôverných informácií a výnimky z takejto ochrany.

([78]) Pozri dokument „Opinion of the European Banking Authority on the eligibility of deposits, coverage level and cooperation between deposit guarantee schemes“ (EBA/OP/2019/10), ktorý je dostupný na webovom sídle EBA www.eba.europa.eu.

([79]) Pozri článok 1 bod 25 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa mení článok 30 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, a článok 1 bod 43 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa mení článok 88 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií.

([80]) Memorandum o porozumení medzi Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií a Európskou centrálnou bankou v súvislosti so spoluprácou a výmenou informácií.

([81]) Pozri článok 1 bod 29 navrhovaných zmien nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorým sa mení článok 34 nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, a článok 1 bod 58 navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa mení článok 128 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

([82]) Pozri článok 1 bod 58 navrhovaných zmien smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, ktorým sa mení článok 128 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

15.5. Treba tiež pripomenúť, že dôverné štatistické informácie sa môžu poskytovať Jednotnej rade pre riešenie krízových situácií a Komisii len v súlade s príslušným právom Únie o ochrane dôverných informácií. Konkrétne článok 8 ods. 4a nariadenia Rady (ES) č. 2533/98 ([83]) umožňuje členom ESCB zasielať dôverné štatistické informácie ([84]) orgánom členských štátov alebo Únie, ktoré zodpovedajú za dohľad na finančnými inštitúciami, trhmi a infraštruktúrami, alebo za stabilitu finančného systému v rozsahu a na úrovni podrobnosti, ktoré sú potrebné na plnenie ich príslušných úloh. Podľa toho istého článku orgány, ktoré dôverné štatistické informácie dostávajú, musia prijať všetky potrebné regulačné, administratívne, technické a organizačné opatrenia na zabezpečenie fyzickej a logickej ochrany dôverných štatistických informácií. Na tomto základe a na žiadosť Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií ECB zasiela Jednotnej rade pre riešenie krízových situácií dôverné štatistické informácie.

16. *Prenos osobných údajov*

16.1. Hoci cieľom navrhovaného legislatívneho balíka je ďalšie posilnenie ustanovení upravujúcich výmenu informácií v kontexte krízového riadenia, nedotýka sa otázky ochrany osobných údajov, ktorá je dôležitou témou a základným právom. Nariadenie o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií by mohlo poskytnúť jasnejšie usmernenia o výmene osobných údajov a primeraných zárukách pre dotknuté osoby s cieľom zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi rôznymi dotknutými záujmami.

16.2. Skúsenosti okrem toho ukázali, že dodržiavanie pravidiel ochrany osobných údajov by si mohlo vyžadovať dodatočný čas na vykonanie potrebných opatrení pred výmenou príslušných informácií. Tento dodatočný čas by mohol viesť k možným oneskoreniam. To by bolo obzvlášť problematické v kontexte krízovej situácie, keď napríklad Jednotná rada pre riešenie krízových situácií potrebuje rýchle informácie, aby sa pripravila na riešenie krízovej situácie. Preto by mohlo byť potrebné zaviesť osobitné ustanovenia na dočasné zjednodušenie procedurálnych požiadaviek na ochranu osobných údajov s cieľom zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi rôznymi záujmami, ktorých sa tieto krízové okolnosti týkajú.

V prípadoch, kde ECB odporúča zmenu navrhovaného nariadenia a navrhovaných smerníc, navrhované znenie príslušných zmien je uvedené spolu s odôvodnením v osobitnom technickom pracovnom dokumente. Technický pracovný dokument je dostupný v anglickom jazyku na webovom sídle EUR-Lex.

Vo Frankfurte nad Mohanom 5. júla 2023

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE

([83]) Nariadenie Rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou (Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 8). Právnym základom nariadenia (ES) č. 2533/98 je článok 5.4 štatútu ESCB, v ktorom sa ustanovuje, že Rada v súlade s postupom ustanoveným v článku 41 štatútu ESCB okrem iného vymedzí režim utajenia, ktorý sa vzťahuje na zber štatistických informácií ECB za pomoci národných centrálnych bánk.

([84]) Vymedzené v článku 1 bode 12 nariadenia (ES) č. 2533/98.